

---

## Y CABINET DYDD MAWRTH, 28 EBRILL 2020

---

### **Yn bresennol-**

Y Cynghorwyr: Dyfrig L. Siencyn, Dafydd Meurig, Craig ab Iago, Gareth Wyn Griffith, Nia Wyn Jeffreys, Dilwyn Morgan Ioan Thomas, Gareth Thomas, Catrin Wager a Cemlyn Williams.

### **Hefyd yn bresennol-**

Dilwyn Williams (Prif Weithredwr), Iwan Evans (Pennaeth Cyfreithiol), Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid), Ffion Madog Evans (Uwch Reolwr Cyllid) ac Annes Siôn (Arweinydd Tîm Democratiaeth).

Eitem 6: Garem Jackson (Pennaeth Adran Addysg).

### **1. YMDDIHEURIADAU**

Croesawyd Aelodau'r Cabinet a Swyddogion i'r cyfarfod.  
Ni dderbyniwyd unrhyw ymddiheuriad,

### **2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL**

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

### **3. MATERION BRYD**

Nid oedd unrhyw faterion bryd

### **4. MATERION YN CODI O DROSOLWG A CHRAFFU**

Nid oedd unrhyw faterion yn codi o drosolwg a chraffu

### **5. COFNODION CYFARFOD A GYNHALIWDYD AR Y 10 MAWRTH 2020**

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfodydd a gynhaliwyd ar 10 Mawrth 2020 fel rhai cywir.

### **6. CAIS AM ADNODDAU I'R ADRAN ADDYSG**

Cyflwynwyd gan Cyng. Cemlyn Williams

## **PENDERFYNIAD**

Penderfynwyd ymrwymo £180,000 o gyllid un tro o gronfa trawsffurfio'r Cyngor hyd at ddiwedd Mawrth 2022 ar gyfer galluogi'r Adran Addysg i gael adnodd ychwanegol ar delerau secondiad am gyfnod o ddwy flynedd er mwyn targedu, cefnogi a chynnig her briodol ac amserol i'r ysgolion uwchradd gan wireddu un o'r ymrwymadau yng Nghynllun y Cyngor er mwyn gwella'r deilliannau i blant a phobl ifanc.

## **TRAFODAETH**

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod y cais yn gofyn am arian ar gyfer swydd secondiad am gyfnod o ddwy flynedd. Ychwanegwyd fod dwy ran i'r swydd y cyntaf i roi cefnogaeth i ysgolion uwchradd y sir i ymateb i'r problemau sydd yn codi o fewn y maes uwchradd ac yn ail i ryddhau adnoddau i'r gwasanaeth Ysgolion Unfed Ganrif ar Hugain - Moderneiddio Addysg.

Nododd y Pennaeth yr Adran Addysg fod yr adran wedi cydnabod fod rhai sefyllfaoedd yn y maes Uwchradd ble mae angen cymorth a chefnogaeth ychwanegol er mwyn gwella deilliannau ysgolion. Mynegwyd fod y cynllun hwn yn gysylltiedig â un o flaenoriaethau strategol y Cyngor sef i ddatblygu arweinyddiaeth. Ychwanegwyd fod heriau i'w gweld yn yr Uwchradd, yn benodol ym Meirionydd, gyda diffyg niferoedd yn ymgeisio am swyddi arweinyddiaeth o fewn ysgolion. Ategwyd o ganlyniad i hyn mae trafodaethau i ail edrych ar recriwtio yn cael ei gynnal gyda'r holl benaethiaid. Mynegwyd fod diffyg adnoddau yn y maes Moderneiddio Addysg ar hyn o bryd a bydd yr arian yn sicrhau'r adnodd yma. Yn ychwanegol at hyn, nodwyd y bydd yr adnodd ar gael i gynorthwyo gyda heriau newydd o sicrhau fod plant, ac yn benodol plant bregus, yn parhau mewn addysg yn ystod y cyfnod argyfwng hwn.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Holwyd am y sefyllfa o ran y Gronfa Trawsffurfio, nodwyd fod y sefyllfa yn iach ac ar gael ar hyn o bryd ond ei fod yn ddibynnol ar faint fydd yr angen yn dilyn argyfwng Covid-19.

## **7. DIWEDDARIAD AR YR YMATEB I BANDEMIG COVID-19**

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Dilwyn Williams

## **PENDERFYNIAD**

Nodi'r wybodaeth a diolch i staff am eu gwaith yn ystod y cyfnod argyfwng.

## **TRAFODAETH**

Bu i'r Prif Weithredwr nodi y bydd yn rhoi diweddariad a fydd yn amlinellu beth mae'r Cyngor yn ei wneud i ymateb i'r argyfwng Covid-19. Mynegwyd y bydd aelodau etholedig yn derbyn nodyn diweddariad cyn diwedd yr wythnos.

Rhodddwyd cliplun o'r sefyllfa staffio gan nodi fod 137 yn y categori gwarchodaeth y Llywodraeth, 175 o staff yn sâl gyda 46 o'r rheini o ganlyniad i symptomau covid-19. Ychwanegwyd fod dros 1800 o staff bellach yn gweithio o'u cartrefi ac mai dim ond 132 o aelod o staff sydd bellach yn gweithio o swyddfa. Mynegwyd, ar hyn o bryd, fod y maes gofal yn dygymod yn eithaf ond fod achosion wedi codi mewn tri chartref henoed, ond fod y sefyllfaoedd bellach yn cael eu rheoli.

Mynegwyd fod ystadegau yn dangos Gwynedd yn lled llwyddiannus a bod yr achosion ar waelod yr amrediad a amlygwyd yn y senarios posib. Ychwanegwyd unwaith y bydd y rheoliadau yn cael ei lleihau ac y bydd angen cynllunio ar gyfer y cyfnod nesaf. Nodwyd fod llawer o sôn am gyfarpar diogelwch PPE ond pwysleisiwyd y lefel cyfarpar yng Ngwynedd yn iawn ond fod nifer y masgiad yn peri pryder. Mynegwyd fod cyflenwadau gan y Llywodraeth a nodwyd fod gwaith yn cael ei wneud i weld lefel y costau ychwanegol a fydd yn wynebu'r sector breifat.

Pwysleisiwyd fod cyfundrefn gwirfoddolwyr yn gweithio yn dda, gyda byddin o bobl Gwynedd yn barod i gynorthwyo. Mynegwyd fod addysg yn parhau i warchod plant gweithwyr allweddol a bregus. Pwysleisiwyd fod y gwasanaeth biniau wedi parhau drwy'r cyfnod ond y bydd Canolfannau Ailgylchu yn parhau ar gau ar hyn o bryd.

#### Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Diolchwyd i'r Prif Weithredwr a Prif swyddogion am yrru'r gwaith drwy'r cyfnod. Ychwanegwyd fod yr aelodau Cabinet wedi bod yn cyfarfod yn anffurfiol yn gyson.
- Nododd yr Aelod Cabinet dros Gyllid ddiolch i staff yr adran am eu gwaith yn ystod y cyfnod yn benodol i staff Technoleg Gwybodaeth i sicrhau fod modd i staff weithio o'u cartrefi. Pwysleisiwyd yn ogystal na fydd unrhyw dreth cyngor yn cael ei adennill hyd ddiwedd Mehefin a mynegwyd fod gwaith yn cael ei wneud er mwyn mesur effaith y cyfnod yn ariannol ar y Cyngor.
- Pwysleisiwyd fod y cyfnod hwn yn un argyfyngus ble mae taro pawb yn wahanol i'r argyfyngau sydd wedi taro'r sir o'r blaen, ble mae cymunedau penodol wedi eu taro. Mynegwyd o ran y maes Oedolion fod y staff yn gweithio yn galed a diolchwyd am eu gwaith o dan yr amodau heriol.
- Diolchodd yr Aelod Cabinet dros Briffyrdd a Bwrdeistrefol i'r staff am fod yn barod i weithio ac i sicrhau gwasanaeth i drigolion Gwynedd. Mynegwyd fod tipio wedi bod yn codi pryder ond fod lefel yr achosion sydd wedi bod ddim llawer yn uwch nac arferol.
- Nodwyd fod yr unigolion sydd yn ddigartref bellach wedi eu cartrefu yn ystod y cyfnod argyfwng. Ychwanegwyd fod yr adran Eiddo wedi sicrhau 10 gwely ychwanegol yn y cartref Bryn Blodau ar gyfer y cyfnod.
- Mynegodd yr Aelod Cabinet dros Amgylchedd fod trefniadau amgen ar gyfer y maes cynllunio wedi ei gyflwyno gan Lywodraeth Cymru. Ategwyd fod gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd wedi bod yn brysur yn arwain ar y gwaith o leihau sgamio sydd wedi cael ei amlygu yn ystod y cyfnod.
- Diolchwyd i'r adran Cefnogaeth Gorfforaethol am eu parodrwydd i newid eu ffordd o weithio. Pwysleisiwyd fod Siop Gwynedd bellach wedi cau a bod staff Galw Gwynedd yn parhau i weithio o adref.
- Pwysleisiwyd fod taliadau uniongyrchol yn cael ei wneud i rieni plant sydd

yn cael cinio am ddim ac ychwanegwyd fod gwaith yn cael ei wneud i gynnig darpariaeth addysgol. Mynegwyd fod angen 2000 o ddyfeisiadau i ddisgyblion i sicrhau darpariaeth addysgiadol, gan ychwanegu y bydd y rhain yn dod o'r ysgolion yn uniongyrchol. Diolchwyd i staff ac athrawon am eu gwaith yn ystod y cyfnod.

- Nododd yr Aelod Cabinet dros Economi fod yr adran wedi bod yn gweithio yn wahanol iawn i'r arfer a diolchwyd i staff am hynny. Mynegwyd mai cefnogi busnes yw'r brif flaenoriaeth ac i sicrhau na fydd effaith hir dymor ar fusnesau'r ardal. Ategwyd fod gwaith wedi bod yn cael ei wneud i sicrhau gwydnwch cymunedol a bod 23 aelod yn rhan o'r tîm i sicrhau fod pobl fregus yn gallu cysylltu i gael cymorth.
- Pwysleisiodd yr Aelod Cabinet dros Blant a Chefnogi Teuluoedd fod yr adran wedi bod yn gweithio yn galed a bod llawer o straeon positif o fewn yr adran. Mynegwyd fod staff wedi derbyn cyfarpar PPE ac yn deall sut i'w ddefnyddio ac wedi dod o hyd i ffordd wahanol o weithio a chefnogi pobl ifanc a phlant.
- Mynegwyd fod y meysydd gofal - plant ac oedolion- ar agor i bobl bregus. A diolwch i'r staff i gyd a pharodrwydd staff y Cyngor a thrigolion i fod yn barod i gynorthwyo yn y maes gofal.

Dechreuodd y cyfarfod am 1.00 y.h. a daeth i ben am 2:20 y.h.

## **CADEIRYDD**